

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindriftsamers Landsforbund
Nørjen Båatsoesaemiej Rijkhesaervie
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Tromsø den 28. februar 2018

Landbruks- og matdepartementet
PB 8003
0030 Tromsø

HØRINGSUTTALELSE VEDR. NOU 2018:11 NY FJELLOV

Det vises til Deres brev av 29. august 2018 vedr. høring i forbindelse med NOU 2018:11 Ny fjellov.

Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) vil med dette avgi uttalelse til saken.

Innledende kommentar:

NRL mener det er svært uheldig at det gjennomføres en lovprosess som i så sterk grad berører samiske arealinteresser før arbeidet med Samerettsutvalget II er sluttført. Utredningen, jfr. NOU 2007:13A og 13B *Den nye sameretten* fremmer bl.a forslag til nye lover om kartlegging og anerkjennelse av samiske områder sør for Finnmark og Troms. Utvalget la også fram omfattende utredninger i NOU 2007:14 *Samisk naturbruk og rettssituasjon fra Hedmark til Troms – Bakgrunnsmateriale for Samerettsutvalget*. NRL mener at LMD som ansvarlig fagdepartement for reindriftsnæringen bør være en betydelig pådriver for at denne prosessen snarlig blir igangsatt, blant annet for å sikre at lovforslag som berører reindriftens beitearealer er innenfor rammene de folkerettslige forpliktelsene.

Et kort tilbakeblikk:

Når det gjelder fjelloven, vil NRL understreke at det fra reindriftens side aldri har blitt gitt tilslutning til innføring av denne. Tvert i mot har det fra sørsamenes side vært reist sterke innvendinger mot forvaltningssystemet i fjelloven. I denne sammenheng kan det vises til arbeidet som ble påbegynt i 1912, der det ble utredet hvorvidt allmenningsrettighetene skulle lovreguleres. Denne prosessen ble gjennomført uten at reindriften som den største rettighetshaver var involvert. Reindriftens manglende representasjon i Fjellovkomiteen av 1912 ble også avspeilet i hvordan valget av fjellstyrene skulle foregå. I loven ble det inntatt bestemmelser om at fjellstyrene skulle ha et flertall av medlemmer fra jordbruket, mens

reindriftsrepresentasjonen var helt fraværende. NRL vil på bakgrunn av dette få vise til at gjeldende fjellov således ikke er i samsvar med de underliggende rettighetsforholdene i det sørsamiske området. NRL er derfor opptatt av at den nye fjellova i tilstrekkelig grad avspeiler disse rettsforholdene i forhold til bruk og forvaltning, og at lovens bestemmelser ligger innenfor de folkerettslige rammer og urfolksretten.

NRL mener det er viktig at formålsbestemmelsen slår fast hensynet til reindrift, noe som både legger sterke føringer for fjellstyrene og Statskog sin forvaltning av statsallmenninger og for tolkningen av de øvige bestemmelser i fjellova.

Det dynamiske elementet i allmenningsretten:

NRL vil få vise til statsallmenningsutvalgets drøftelse av det dynamiske elementet i allmenningsretten, jfr. begrepet «*tida og tilhøva*» i forslaget § 2-2. NRL mener det er en klar svakhet at utvalget ikke foretar en grundig vurdering og problematisering av hvilken innvirkning det dynamiske elementet i forhold til de jordbrukstilknyttede bruksrettene vil ha for reindriftsretten.

Reindriften er avhengig av at retten til forutsigbare og stabile beitearealer etterleves i all arealforvaltning, og det er derfor ikke holdbart at denne problematikken innskrenkes til en uttalelse fra et mindretall i utvalget som legger til grunn at en slik tilnærming kan bidra til å skape tvister mellom dei ulike interessene i allmenningen (jfr. s. 80). NRL mener at det ikke er forenlig med reindriftens eksisterende rettigheter at den jordbrukstilknyttede bruksretten gis et nytt og utvidet i forhold til det som er «*naturlig etter tida og tilhøva*». Dette vil kunne bli særlig problematisk ved spørsmål om etablering av mindre vasskraftverk, utvisning av tilleggsjord og jakt med løshund.

En eller to lover?

NRL støttet utvalgets forslag om å slå sammen fjelloven og statsallmenningsloven som et ledd i å forenkle forvaltningen av statsallmenningene. For reindriftens del er dette hensiktsmessig fordi næringen allerede i dag har mange ulike styrings- og forvaltningsnivåer å forholde seg til. En samlet lov vil dessuten bidra til en mer helhetlig og oversiktig forvaltning av utmarksressursene i allmenningene.

Statens folkerettslige forpliktelser

NRL vil understreke at reindriften er en spesifikk samisk næring og urfolksnæring som danner det viktigste materielle grunnlaget for samisk kultur og samfunnsliv. Reindriften har et vern etter Grunnloven § 108, og Staten har også en forpliktelse i å sikre reindriften som urfolksnæring i henhold til internasjonale konvensjoner, herunder FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27, og ILO-

konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater samt FNs Erklæring om urfolks rettigheter av 2007 og sluttdokument fra The World Conference on Indigenous Peoples av 22. - 23. september 2014. NRL mener det er viktig at disse prinsippene avspeiles i loven.

Det er også positivt at de folkerettslige sidene blir redegjort for i NOUens kapittel 14.3. Disse prinsippene danner et viktig grunnlag for vår høringsuttalelse.

NRL vil understreke at fjelloven gjelder for det sørsamiske område hvor folkerettens regler om urfolk og minoriteter har en sentral betydning. NRL støtter derfor forslaget i § 1-2 tredje ledd som skal sikre at loven blir anvendt i overensstemmelse med de begrensninger som følger av ILO-konvensjonen nr. 169.

Kommentarer til kapittel 21 – Lovforslag

NRL vil under dette punktet kommentere enkeltparagrafer i lovforslaget. De paragrafer som ikke omtales, støttes.

§ 1-1 Formål

NRL støtter flertallets forslag til formålsparagraf, fordi bestemmelsen slår fast at både bruk og styring av statsallmenningene skal hensynta den samiske reindriften. Totalt sett ivaretar flertallsforslaget rettighetshavernes interesser i langt større grad enn mindretallsforslaget.

§ 1-3 Forvaltning av statsallmenningene

NRL støtter mindretallsforslaget om at fjellstyret administrerer bruken av statsallmenningene, mens Statskog som grunneier forvalter skogen. Statskog SF er skogforvalter i dag, og mener denne ordningen har fungert greit og bør derfor opprettholdes.

§ 1-4 Allment om avgjerdene

NRL mener at Fjellstyret ikke skal kunne fatte beslutninger som fører til inngrep eller på andre måter skaper driftsmessige utfordringer for reindriften. Reindriften er allerede i dag hardt belastet med større og mindre inngrep som samlet sett medfører at tålegrensen for inngrep for lengst er overskredet innenfor mange reinbeitedistrikter. NRL kan derfor ikke støtte flertallsforlaget der det legges til grunn at det ikke kan fattes vedtak som er til «...vesentlig skade eller ulempe...» for rettighetshaveren. Med denne ordlyden er terskelen for skadevurderingen satt svært høyt i forhold til ordlyden mindretallsforslaget.

På bakgrunn av dette støtter NRL mindretallsforslaget hvor det heter at det ikke kan fattes avgjørelser som er til «...urimelig eller unødvendig skade...» for rettighetshavere.

§ 2-6 Bortfall av allmenningsrett (jordbrukstilknytt bruksrett)

NRL støtter flertallsforslaget, da det er nødvendig med en fastsatt tidsbegrensning for lenge en allmenningsrett kan ligge nede før den faller bort.

§ 2-7 Avgrensninger i utøvinga av dei jordbrukstilknytte bruksrettane

NRL støtter mindretallsforslaget som går ut på at at andre ledd utgår, og hvor tredje og fjerde ledd blir andre og tredje ledd. Grunnen til dette er at NRL mener at hensynet til rettighetshaverne skal ha prioritet foran annet bruk.

§ 2-8 Årsmøte

NRL mener det vil bli svært uoversiktlig situasjon dersom årsmøtet kan fatte vedtak om at det i stedet for årsmøte for alle allmenningene, kan avholdes årsmøte i hver enkelt allmenning. For reindriftens del vil dette også skape praktiske vanskeligheter, da distrikter må forholde seg til flere årsmøter. NRL mener at et viktig ledd i forhold til forenkling, er at det blir færrest mulig styringsnivåer å forholde seg til.

§ 3-1 Fjellstyret

Reindriften er den største rettighetshaver og bruker av utmarken innenfor flere av statsallmenningene, noe som også bør avspeiles i sammensetningen av fjellstyret. NRL støtter mindretallsforslagets andre ledd hvor det slås fast at de med jordbrukstilknytt bruksrett «skal ha to representantar». Begrunnelsen for dette er at det ikke under noen omstendigheter kan gis støtte til et forslag som går ut på at andre bruksretthavere skal ha større fortrinn enn reindriften, jfr. ordlyden i flertallsforslagets § 1-3 andre ledd om at de med jordbrukstilknytt bruksrett skal ha «minst to» representanter i styret.

NRL støtter også mindretallsforslaget om at styret utvides fra 5 til 7 representanter i områder hvor det drives samisk reindrift, men hvor NRL foreslår at reindriften skal ha minst 3 representanter i styret.

Forslag til ny ordlyd i mindretallets forslag til § 3-1 sjette ledd:

Ligg ei allmenning heilt eller delvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jfr. § 4 i reindriftslova, skal fjellstyret ha *minst 3 representantar* for samisk reindrift.

NRL mener videre at representanter fra reindrift utenfor samisk reinbeiteområde gis plass i styret der det er naturlig. På denne bakgrunn foreslås et nytt syvende ledd med følgende ordlyd:

Ligg ei allmenning innanfor et område med utenomsamisk reindrift, skal fjellstyret ha minimum en representanter fra reindriften.

§ 3-2 Oppnevning av fjellstyre

Med bakgrunn i forslaget under § 3-1 foreslås følgende endring i tredje ledd andre setning:

Reinbeitedistriktet skal gjøre framlegg om minimum *tre* representantar til kvar plass i fjellstyret.

Som en konsekvens av forslaget ovenfor, foreslås tredje ledd siste ledd endret til følgende:

Det skal vere representantar av kvart kjønn.

I allmenninger med reindrift utenfor det samiske reinbeiteområdet foreslås et nytt fjerde ledd med følgende ordlyd:

Vedkomande reinlag utenfor det samiske reinbeiteområdet set fram forslag om representantar for reindriften og personlege varamedlemmar. Reinlaget skal gjøre framlegg om minimum to representantar til kvar plass i fjellstyret. Det skal vere representantar av kvart kjønn.

§ 3-3 Val av fjellstyre frå fleire kommunar

NRL er opptatt av at reindriften skal forholde seg til færrest mulig styrings- og forvaltningsnivåer. Derfor støttes mindretallsforslaget, hvor det framgår at det skal oppnevnes ett felles fjellstyre for almenninger som strekker seg over flere kommuner.

§ 3-4 Oppgaver for fjellstyret

NRL støtter ikke at fjellstyrene skal forvalte skogen i allmenningene. Derfor kan ikke NRL gå inn for flertallsforslaget. NRL foreslår at § 3-4 andre ledd strykes, jfr. mindretallforslaget fra Utgård, Jåma og Smistad.

§ 3-5 Særskile oppgaver for fjellstyret – motorferdsel

Motorisert ferdsel i utmark er blitt et utstrakt problem for reindriften, og hvor forstyrrelser som dette kan likestilles med inngrep p.g.a den unnnvikelseseffekt som dette har på reinen. NRL mener derfor at motorisert ferdsel i reinbeiteområder skal praktiseres strengt. På denne bakgrunn støtter NRL mindretallsforslaget, hvor det i siste ledd blir presisert at en eventuell avtale om motorferdsel skal behandles som grunndisponering etter forslagets § 6-1.

Subsidiært foreslår NRL at siste ledd i mindretallsforslaget styrkes, og hvor første ledd endres til følgende:

Rett til å forby eller redusere motorferdsel i statsallmenning for andre enn Statskog SF ligg til fjellstyret. Fjellstyret kan tillate tidsavgrensa motorferdsel i allmenningar som ligg utanfor det samiske reinbeiteområdet. Fjellstyret kan og tillate tidsavgrensa motorferdsel i allmenningar som ligg innanfor det samiske reinbeiteområdet såfremt berørte reinbeitedistrikt samtykker til det. Eventuelle inntekter frå slik verksemd skal gå til felleskassa.

§ 3-6 Særskilde oppgåver for fjellstyret – trening av hund

Trening med hund i reinbeiteområder kan på mange måter sidestilles med motorisert ferdsel. Dette skaper forstyrrelser som gjør at reinen blir presset ut av beiteområdet. Reindriften har ved flere anledninger også erfart at hundeeiere har mistet kontrollen på hunden, noe som har ført til at hunden jaget etter, og skremt reinflokken ut av området.

NRL støtter derfor mindretallsforslaget, hvor det blir presisert at hundetrening skal behandles etter reglene om grunndisponering i forslaget § 6-1.

Subsidiært foreslår NRL at mindretallsforslaget endres til følgende ordlyd:

Fjellstyret kan, jf. hundelova § 8, gi samtykke til at trening av hund kan finne sted i statsallmenningar som ligg utanfor det samiske reinbeiteområde og fastsetje vilkår for dette. Fjellstyret kan og tillate trening av hund i allmenningar som ligg innanfor det samiske reinbeiteområdet såfremt berørte reinbeitedistrikt samtykker til det. Eventuelle inntekter frå slik verksemd skal gå til fjellkassa.

§ 3-8 Kommunesammenslåing

Som en konsekvens av at NRL støtter mindretallets forslag i § 3-1, støttes også mindretallets forslag i § 3-8.

§ 3-10 Fellesorganisasjon for fjellstyra

NRL støtter mindretallsforslaget om at en fellesorganisasjon for fjellstyra må finansieres med bidrag fra fjellstyrene.

§ 3-11 Landsmøte og styre for fellesorganisasjon

NRL viser til begrunnelsen i § 3-1, og mener dette også har relevans i forhold til valg av styre for fellesorganisasjonen. NRL mener det er naturlig at reindriften som den største rettighetshaveren skal ha 3 representanter i styret. Subsidiært støttes mindretallsforslaget fra Utgård, Jåma, Omma og Smistad om at reindriften skal 2 representanter i styret.

§ 4-2 Inngjerda beiteareal

NRL foreslår tilføyelse av ny andre setning i første ledd:

Utvisninga skal skje med samtykke fra reindriften.

Begrunnelsen for dette er at inngjerding av utmark medfører en betydelig problem for reindriften, blant annet i forhold til bruken av årstidsbeitene og forflytning mellom disse. I tillegg mister reindriften betydelig antall rein som går seg fast i gjerdene.

§ 4-3 Gjeterbu

NRL viser til at reglene for oppsett og utleie av gjeterbuer i reindriften er strengt regulert, og mener dette også må gjelde for gjeterbuer som settes opp i regi av andre utmarksnæringer. En hytte som omsøkes som gjeterbu, skal ikke kunne utnyttes til andre formål som eksempelvis utleie til fritidinteresser. En slik praksis vil legge til rette for at hytter søkes oppsatt som gjeterbuer, men som senere kan leies ut i inntekstøyemed. Derfor støttes mindretallsforslaget til § 4-3 andre ledd om at gjeterbuer ikke kan leies ut.

§ 4-4 Rett til tilleggsjord

NRL mener det ikke skal være en ubetinget rett til å få utvist tilleggsjord. NRL mener at utvisning av tilleggsjord må bero på en helhetsvurdering, og hvor det i allmenninger hvor det drives reindrift ikke kan utvises tilleggsjord som vil komme i berøring med trekk- og flyttleier eller andre sentrale beiteområder for reindriften. NRL støtter derfor mindretallsforslaget fra Utgård, Jåma, Omma og Smistad som går ut på at Fjellstyret «kan» utvise areal til dyrking eller kulturbeite.

NRL mener videre at hensynet til reindriften må presiseres i ordlyden, og foreslår følgende tillegg til mindretallsforslaget § 4-4 første ledd:

Fjellstyret kan utvise areal i allmenningen til dyrking eller til kulturbeite til eigedom med allmenningsrett som kan dokumentere behov for det. Ligg allmenninga heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftslova, skal reindriften gje samtykke til ein slik utvisning.

§ 4-6 Rett til seter

I likhet med begrunnelsen til foregående paragraf, mener NRL det ikke skal være en ubetinget rett til å få utvist seter. NRL mener at en slik utvisning må bero på en helhetsvurdering, og hvor det i allmenninger hvor det drives reindrift ikke kan utvises seter som vil komme i berøring med trekk- og flyttleier eller andre sentrale beiteområder for reindriften. NRL støtter derfor mindretallsforslaget til § 4-6 første

ledd fra Utgård, Jåma, Omma og Smistad som går ut på at Fjellstyret «kan» utvise seter i samband med jordbruksdrifta. areal til dyrking eller kulturbeite.

NRL mener videre at hensynet til reindriften må presiseres i ordlyden, og foreslår følgende tillegg til mindretallsforslaget § 4-6 andre ledd:

Eigedom med beiterett som har behov for seter i samband med jordbruksdrifta, kan av fjellstyret få utvist setervoll til seterhus og kve. *Ligg allmenninga heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftslova, skal reindriften gje samtykke til ein slik utvisning.*

§ 4-7 Seter i bruk

NRL viser til at begrepet «gardstilknytt næring» burde vært tydelig definert i loven. NRL mener at det er den tradisjonelle bruken som må danne grunnlag for hva som skal inngå som gardstilknytt næring.

Når det gjelder forslaget om å leie ut seter, går NRL sterkt i mot forslaget fordi dette vil innebære ny bruk som bidra til å øke driftsforstyrrelser for reindriften. På denne bakgrunn foreslås bestemmelsens tredje ledd strøket.

§ 4-8 Opphøyr av rett til seter

NRL viser til at reindriften gjeterhytter er strengt regulert, noe som også bør gjelde for seterbruk. NRL mener derfor at en seter som ikke har vært i bruk i løpet av de siste 5 årene, og som heller ikke er overført til en annen bruksrettshaver med rett til seter i løpet av denne tiden, må opphøre.

NRL foreslår derfor følgende endring i § 4-8 første ledd:

Rett til etablert seter fell bort dersom setra ikkje har vore i drift i ein periode på 5 år.

§ 4-10 Seter som ikkje lenger er i bruk der brukaren har allmenningsretten i behold

NRL mener at en naturlig konsekvens av NRLs standpunkt i § 4-8 er at setre som ikke lenger er i bruk, fjernes. De samme reglene gjelder for reindriften gjeterhytter, og det bør ikke være forskjell i hvordan hytter/utmarksbruk i utmark håndteres når de ikke lenger er i bruk.

NRL foreslår at § 4-10 slås sammen til følgende ordlyd:

Når setra ikkje har vore i bruk dei siste 5 åra, og den ikkje er vist ut til andre bruksrettehavarar, skal fjellstyret pålegge den tidligare seterbrukaren å fjerne seterhusa for seterbrukaren si regning.

§ 4-11 Seter til eigedom der allmenningsretten har falle bort

Ved bortfall av allmenningsretten skal §§ 4-9 og 4-10 gjelde tilsvarende.

§ 4-12 Rett til utbygging av mindre kraftverk

Utbygging av vannkraftverk, herunder også småkraftverk, har ført til store fysiske inngrep i reindriftens beiteland. Dette kommer i tillegg til andre arealinngrep og forstyrrelser, som samlet sett har bidratt til at tålegrensen for inngrep for lengst er overskredet innenfor mange reinbeitedistrikter.

NRL er derfor restriktiv i forhold til å anbefale virksomheter som kan bidra til å øke dette presset. NRL støtter derfor mindretallsforslaget om at det ikke skal kunne gis løyve bygging av mindre kraftverk i allmenninger hvor det drives reindrift.

NRLs subsidiære forslag til ny andre setning i § 4-12 første ledd er som følger:

Ligg allmenninga heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftslova, skal reindriften gje samtykke til ein slik utbygging.

§ 4-14 Virkesrett

NRL støtter mindretallets forslag om at virkesrett som hovedregel skal skje ved fellesdrift.

§ 4-17 Skogfond og avgifter

NRL støtter mindretallsforslaget som en konsekvens av § 1-3, hvor vi foreslår at Statskog SF beholder rollen som skogforvalter.

§ 4-24 Bruksreglar for allmenningen

Som en konsekvens av vårt primære forslag i § 4-12, foreslås bokstav f) fjernet, jfr. mindretallsforslaget.

§ 5-9 Småviltjakt med hund og fangst av småvilt

NRL har over år fått tilbakemeldinger fra reindriftsnæringen om at spesielt rype- og elgjakt medfører store forstyrrelser og driftsmessige utfordringer innenfor høstbeiteområdene. Disse ulempene forsterkes ved bruk av hund. NRL mener derfor at småviltjakt med bruk av hund i allmenninger som ligger innenfor reinbeiteområdene må skjerpes inn.

Med bakgrunn i dette foreslår NRL ny andre setning i § 5-9 med følgende ordlyd:

Dersom allmenninga ligg heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftsloven, skal reindriften gje samtykke til bruk av hund under småviltjakt.

§ 5-12 Jakt på storvil unnateke villrein

NRL viser til en utvikling der det i stadig større grad jaktes med løs hund, i tillegg til at jaktseasonen er utvidet. Dette skaper store driftsforstyrrelser for reindriften. Dersom det skal brukes løs hund under jakt, må dette skje med samtykke fra reindriften. Det foreslås derfor ny siste setning i bestemmelsens første ledd:

Dersom allmenninga ligg heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftsloven, skal reindriften gje samtykke til bruk av løs hund under storviltjakt.

§ 5-17 Jakt- og fiskehytter og naust

NRL viser til at reindriften er undergitt strenge restriksjoner med hensyn til hyttebygging. Dette prinsippet må også gjelde for andre utmarksbrukere. NRL vil derfor fremme forslag til en ny andre setning i § 5-17 som har følgende ordlyd:

Dersom allmenninga ligg heilt eller selvis innanfor det samiske reinbeiteområdet, jf. § 4 i reindriftsloven, skal reindriften gje samtykke til oppføring av jakt- og fiskehytter.

§ 5-18 Jakt- og fiskebuer m.v frå før 1920

Med samme begrunnelse som § 5-17 støttes flertallsforslaget.

§ 6-1 Grunndisponering

For reindriften er begrepet «grunndisponering» ikke bare knyttet til store og varige inngrep, men hvor også mindre inngrep kan innbefattes. Tidsavgrensede inngrep og forstyrrelser kan sidestilles med grunndisponering såfremt området ikke kan brukes til reinbeiting som tidligere. NRL deler mindretallets definisjon av grunndisponering i forhold til at dette både innbefatter fysiske inngrep og annen disponering som ikke er en konsekvens av bruksrett eller som følger av annet rettsgrunnlag. I statsalmenningene har Statskog SF grunneierdisposisjonen, men hvor Fjellstyret og rettighetshavere kan råde over eiendommen så langt deres rettigheter rekker. NRL er også enig i at innholdet i begrepet «grunndisponering» må tolkes dynamisk, og hvor reindriften oppfatninger av hva som anses som grunndisponeringer i stor grad handler om hvorvidt et tiltak fører til at beiteområdet ikke kan brukes som tidligere. NRL mener den dynamiske tolkningen av grunndisponering må avspeiles i teksten, og støtter derfor mindretallsforslaget.

§ 6-2 Bortfeste og avhending

NRL er opptatt av at bortfeste og avhending av grunn skjer i minst mulig målestokk, fordi dette vil generere et enda større press på reindriftens beitearealer. NRL støtter derfor flertallsforslaget, som tydeligst avgrenser bortfeste og avhending av grunn.

§ 6-3 Særleg om tomt til jakt- eller fiskebu

Her må det presiseres at henvisningen til § 4-10, gjelder i forhold til den foreslåtte ordlyd i denne uttalelsen.

§ 6-4 Inntekter frå grunndisponering

NRL mener det er riktig at Statskog SF som grunneier forvalterfondet for grunneierinntektene etter den modell som er foreslått i mindretallsforslaget.

§7-1 Skogforvalter

NRL har allerede klargjort sitt syn her, og støtter derfor mindretallsforlaget.

§ 7-2 Skogbruksplan

NRL støtter også mindretallsforslaget som en naturlig konsekvens av § 7-1.

§ 7-3 Forvaltning etter bygdeallmenningane

NRL støtter mindretallsforslaget som en konsekvens av §§ 7-1 og 7-2.

§ 7-4 Allmenningsfond

NRL støtter mindretallsforslaget.

§ 7-5 Erstatningar

NRL støtter mindretallsforslaget.

§ 8-1 Utleige

NRL er generelt skeptisk til utleie av arealer og hytter som rettighetshavere ikke lengre har behov for. Dersom det skal praktiseres en slik form for utleie, må dette kun foregå i de tilfeller hvor andre rettighetshavere har behov for å leie, og som et ledd i tradisjonell bruk. NRL viser også til vår uttalelse til § 4-10.

Med bakgrunn i dette støtter flertallsforslaget med følgende tilføyning i § 8-1 første ledd:

Fjellstyret kan leige ut areal til husdyrbeite, gjetarbu, seter eller tilleggsjord til andre bruksrettshavare i allmenningen såfremt bruken ikke endres..

§ 8-2 Utleige til tamreindrift

NRL mener at tamreindrift med konsesjon skal ha rett til bruk mot vederlag i de områdene de tradisjonelt har brukt, herunder også flyttleier. Med bakgrunn i dette foreslås første ledd endret til følgende:

Fjellstyret skal leige ut areal til tamreindrift som har løyve etter reindriftslova § 8. Fjellstyret skal inngå avtale om utleige med ti år oppseiingsfrist. Ved uenighet om avtalens innhold, kan begge parter ta saken til Landbruks- og matdepartementet for endelig avgjørelse.

§ 9-1 Oppgaver for oppsynet i statsallmenning

NRL mener mindretallsforslaget på en bedre måte tydeliggjør oppsynets oppgaver, og støtter derfor forslaget. Det støttes også at § 9-2 utgår, da det framgår i mindretallsforslaget hvordan tilsynspersonell skal lønnes.

§ 12-2 Jordskifte og grensefastsetjing i statsallmenning

NRL mener flertallets standpunkt om at jordskifteretten må sikres kompetanse og forståelse for samiske sedvaner, kultur og rettsforståelse er helt grunnleggende. Verken flertalls- eller mindretallsforslaget vil være gjennomførbart i forhold til samiske interesser om ikke jordskifteretten besitter disse kunnskapene. NRL mener flertallets forslag er godt begrunnet, og støtter derfor denne.

§ 13-5 (Punkt 7) Lov 15.juni 2007 nr. 40 om reindrift (reindriftslova):

NRL støtter mindretallsforslaget som presiserer at eiendommer innenfor et reinbeiteområde ikke må utnyttes på en slik måte at det er til urimelig eller unødvendig skade eller ulempe for reindriftsutøvelsen.

NRL forutsetter at det blir gjennomført konsultasjoner i forbindelse med lovforslaget.

Mvh

Norske reindriftsamers landsforbund

(Sign.)

v/ Inge Even Danielsen

Nestleder

(Sign.)

Randi A. Skum

Seniorrådgiver